

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут
Кафедра економіки та міжнародних відносин

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ВТЕІ КНТЕУ

 Н. Л. Замкова

РОБОЧА ПРОГРАМА

кваліфікаційного екзамену

освітній ступінь	бакалавр
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність	051 «Економіка»
спеціалізація	«Економіка підприємства»
форма навчання	заочна із скороченим терміном

Вінниця 2019

Розробники: Богацька Н.М., к.е.н., доц.;
Недбалюк О.П., к.е.н., доц.;
Гарбар В.А., к.е.н., доц.;
Говорко О.В., к.е.н.;
Супрун С.Д., к.е.н., доц.;
Павлюк Т.І., к.е.н., доц.;
Юрчик І.Б., к.е.н.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних відносин 11 вересня 2019р., протокол № 12, на засіданні Вченої ради факультету економіки, менеджменту та права 23 вересня 2019 р., протокол №10, на засіданні вченої ради інституту 28 жовтня 2019 р., протокол № 10

Рецензенти:

Хачатрян В.В., к.е.н., доц.;
Богацький Д.М. – директор ТОВ «АНВАДЕКС»

Редактор: Фатеева Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Білоус Т.В.

Підп. до друку 08.11.2019 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 1,57.
Обл.-вид. арк. 1,01. Тираж 5. Зам. № 520

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25

Розділ 1. Мета і завдання кваліфікаційного екзамену; його місце в структурі освітньої програми

Робоча програма кваліфікаційного екзамену підготовлена відповідно до стандарту вищої освіти та освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства».

Мета кваліфікаційного екзамену – виявлення рівня засвоєння теоретичних знань та практичних навичок здобувачів вищої освіти.

Званнями кваліфікаційного екзамену є виявлення рівня підготовки здобувачів вищої освіти, ступінь володіння професійними знаннями та уміннями виконання виробничих функцій, зазначених в освітньо-професійній програмі.

Кваліфікаційний екзамен є завершальним етапом в отриманні кваліфікації ОС бакалавра зі спеціальності 051 «Економіка» спеціалізації «Економіка підприємства» та проводиться після вивчення усіх дисциплін ОС «бакалавр» та проходження практики.

На кваліфікаційний екзамен виносяться наступні дисципліни:

ОК 1. Економіка підприємства.

ОК 2. Економіка та організація біржової торгівлі.

ОК 3. Планування діяльності підприємства.

ОК 4. Економіка підприємства торгівлі.

ОК 5. Економіка праці та соціально-трудова відносинами.

ОК 6. Макроекономіка.

ОК 7. Мікроекономіка.

Розділ 2. План підготовки студентів до кваліфікаційного екзамену за видами навчальної роботи

Види навчальної роботи	Кількість годин
Аудиторні заняття	24
- лекції	4
- практичні заняття	20
Самостійна робота студентів	66
Всього годин / кредитів	90/3

**Розділ 3. Тематика та зміст лекційних, практичних занять,
самостійної роботи студентів**

№	Вид навчальної роботи і короткий зміст	Години	Шифр кафедри
1	2	3	4
Лекції			
1	<p><i>Лекція № 1 «Підприємство як суб'єкт ринкових відносин, функціонально-правовий статус його діяльності»</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Товарне забезпечення обороту торговельного підприємства в системі управління його діяльністю 2. Управління грошовими активами торговельного підприємств 	2	8.1
	<p><i>Лекція № 2 «Методика аналізу фінансового стану підприємства»</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та види ризиків, які притаманні підприємницькій діяльності 2. Аналіз загального обсягу та структури капіталу 	2	8.1
Практичні заняття			
2	<p align="center"><i>Практичне заняття з Економіки підприємства</i></p> <p align="center"><i>Практичне заняття №1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Показники виробничої програми: товарна, валова, чиста, умовно-чиста, нормативно-чиста, реалізована продукція. 2. Суть та завдання матеріально-технічного забезпечення підприємства. 3. Оцінка основних фондів: первісна, поновлена, залишкова вартість. 	2	8.1
	<p align="center"><i>Практичне заняття з Економіки підприємства</i></p> <p align="center"><i>Практичне заняття №2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Системи оплати праці та їх характеристика. Форми та системи преміювання на підприємстві. 2. Кошторис витрат виробництва - поняття, склад. 3. Методичні інструменти аналізу доходів підприємства, факторів, що обумовлюють їх формування. 4. Розв'язок творчих задач 	2	8.1

	<p align="center">Практичне заняття з Економіки та організації біржової торгівлі</p> <p align="center"><i>Практичне заняття №3</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Біржа як елемент інфраструктури ринку. 2. Поняття і принципи регулювання біржової діяльності. 3. Сутність і особливості біржової угоди. 4. Стандартизація типового ф'ючерсного контракту. 5. Відмінності ф'ючерсного і форвардного контракту. 6. Структура біржової ціни на товар за загальними ціноутворюючими складовими та біржовими елементами. 	2	8.1
	<p align="center">Практичне заняття з Планування діяльності підприємства</p> <p align="center"><i>Практичне заняття №4</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Планування як функція управління підприємством. 2. Методи та інструменти планових розрахунків. Показники як результати перетворення наявної інформації у інформацію для планування. 3. Методика контролю, їх спільність з методами планування і відповідність конкретним умовам виконання планів. 4. Формування плану збуту з урахуванням досліджень ринку, життєвого циклу продукції і детермінантів попиту. 	2	8.1
	<p align="center">Практичне заняття з Планування діяльності підприємства</p> <p align="center"><i>Практичне заняття №5</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Планування обсягів виробництва продукції у вартісному вираженні. 2. Планування потреби в матеріальних ресурсах. 3. Планування персоналу. 4. Планування собівартості реалізованої продукції. 5. Розрахунок калькуляційних статей прямих витрат 6. Планування потреби у фінансових ресурсах 7. Планування прибутковості підприємства 	2	8.1

	<p style="text-align: center;">Практичне заняття з Економіки підприємства торгівлі</p> <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття №6</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні форми та види товарообороту торговельного підприємства. 2. Методика проведення аналізу обсягу та структури товарообороту. 3. Сутність стратегії управління товарними запасами, її місце в загальній стратегії розвитку підприємства. 4. Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу товарного забезпечення обороту, його інформаційне забезпечення. 5. Методика нормування запасів, їх сутність, переваги та недоліки, особливості застосування. 6. Продуктивність праці робітників: поняття, показники та методи оцінки. 	2	8.1
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття з Економіки підприємства торгівлі</p> <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття №7</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методичні інструменти аналізу чисельності та фонду оплати праці підприємства 2. Методика аналізу обсягу та динаміки основних фондів, їх складу, ступеня зносу, інтенсивності відновлення та ефективності використання. 3. Абсолютні та відносні показники, що характеризують поточні витрати підприємства, особливості їх розрахунку в торгівлі 4. Методика аналізу доходів підприємства 5. Методика аналізу фінансового результату підприємства 6. Методи прогнозування можливого банкрутства підприємства. 	2	8.1
	<p style="text-align: center;">Практичне заняття з Економіки праці та соціально-трудоових відносин</p> <p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття №8</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура і розміщення населення України. 2. Розширене відтворення населення, трудових ресурсів. 3. Поняття, види та форми зайнятості населення. 4. Основні напрями організації праці. 	2	8.1

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Робочий час, його склад і структура 6. Законодавче регулювання, робочого часу і часу відпочинку 7. Номінальна і реальна заробітна плата, реальні доходи. 8. Планування продуктивності праці, чисельності персоналу, фонду заробітної плати. 9. Роль спілок роботодавців як виразників інтересів підприємців на ринку праці. 		
	<p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття з Мікроекономіки</i> <i>Практичне заняття №9</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття про систему національних рахунків СНР. 2. Методи вимірювання валового внутрішнього продукту (ВВП): виробничий, кінцевого використання, розподільчий. 3. Обчислення макроекономічних показників на основі ВВП. 4. Розрахунок реальних обсягів виробництва. 5. Принципи розрахунку ВВП 6. Цінові індекси. Дефляція та інфляція ВВП. 7. ВВП та економічний добробут 	2	8.1
	<p style="text-align: center;"><i>Практичне заняття з Макроекономіки</i> <i>Практичне заняття №10</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття корисності. Сукупна та гранична корисність. Функція корисності. Закон спадної граничної корисності економічного блага. 2. Криві байдужості та їх властивості. Карта кривих байдужості. Гранична норма заміщення. 3. Окремі випадки кривих байдужості: для взаємозамінних благ, взаємодоповнюючих благ, нейтральних благ, благ з від'ємною корисністю. 4. Бюджетне обмеження споживача. 5. Рівновага споживача: економічна, алгебраїчна та графічна інтерпретація. 	2	8.1

Самостійна робота студентів

3	<p>Економіка підприємства</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічні межі обсягу діяльності підприємства. Метод визначення «точки беззбитковості», «точки ліквідації», «зони збитковості та прибутковості». 2. Динамічні показники виробничої потужності: вхідна, вихідна, середньорічна виробнича потужність. 3. Запаси матеріально-сировинних ресурсів підприємства, їх необхідність та призначення. 4. Показники, що характеризують стан та рух основних фондів. 5. Ефективність використання основних фондів: поняття та критерії оцінки. 6. Планування загального фонду оплати праці. 7. Показники собівартості продукції та порядок їх обчислення. 8. Системи та методи внутрішнього контролю за поточними витратами. 9. Сутність та функції прибутку, його значення в діяльності підприємства, джерела утворення. 10. Показники прибутку та рентабельності, фактори, що впливають на рентабельність діяльності підприємства. 11. Показники та критерії оцінки конкурентоспроможності підприємства за напрямками його діяльності: виробничої, організаційно-управлінської, кадрової. 	12	
	<p>Економіка та організація біржової торгівлі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Роль бірж у ринковій економіці. Види бірж. 2. Концептуальні підходи до класифікації вітчизняних та світових товарних бірж. 3. Біржове правове регулювання за кордоном. 4. Роль і повноваження загальних Зборів членів біржі, ревізійної комісії, біржового комітету, розрахункової палати, біржового арбітражу, котирувальної комісії тощо. 5. Порядок знаття товару з торгів. Види доручень клієнта брокеру. 6. Угоди з реальним товаром та їх особливості. Підготовчі заходи щодо укладання угоди. 7. Поняття базису і маржі у ф'ючерсній торгівлі. 8. Правила біржового котирування. 	8	

	<p>9. Характеристика специфічних елементів біржової ціпи. Види біржових цін.</p> <p>10. Принципи та послідовність формування товарної спеціалізації у посередницькій діяльності.</p>		
	<p>Планування діяльності підприємства</p> <p>1. Змістова характеристика планування як орієнтованої на майбутнє діяльності з прийняття рішень.</p> <p>2. Планування як процес складання і прийняття планів; планові процедури за умов різної визначеності зовнішнього середовища.</p> <p>3. Моделювання багатоваріантних планових розрахунків.</p> <p>4. Суть і головні завдання контролю виконання планів. Види контролю та їх ефективність.</p> <p>5. Методологічний підхід до планування ризику.</p> <p>6. Аналіз і планування асортиментних портфелів із допомогою різних моделей.</p> <p>7. Залишки нереалізованої продукції, їхній склад і розрахунки. Планування витрат на збут продукції.</p> <p>8. Економіко-математичні методи, що застосовуються у процесі оптимізації виробничої програми.</p> <p>9. Характеристика оперативно-календарного планування.</p> <p>10. Планування роботи потокових ліній.</p> <p>11. Особливості визначення потреби в деяких галузях промисловості.</p> <p>12. Лімітування відпуску матеріалів цехам.</p> <p>13. Послідовність розрахунку виробничої потужності підприємства</p> <p>14. Залежність чисельності персоналу від продуктивності праці.</p> <p>15. Методи визначення планового фонду заробітної плати.</p> <p>16. Визначення обсягів фінансових ресурсів і джерел їхнього надходження.</p> <p>17. Пасивна і активна стадії складання плану з прибутку. Методи планування прибутку.</p> <p>18. Сітьові методи планування підготовки виробництва та освоєння нових виробів.</p>	10	

	<p>Економіка підприємства торгівлі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Види підприємств, їх класифікація за формами власності, обсягом діяльності та чисельністю працюючих, характером формування капіталу, ступенем самостійності та ін. 2. Стратегічні та тактичні цілі, їх характеристика та особливості реалізації. Залежність цілей підприємства від стадії його життєвого циклу. 3. Склад товарообороту роздрібної торгівлі та товарообороту ресторанного господарства. 4. Методика проведення аналізу обсягу та структури товарообороту. Кількісна оцінка факторів, що обумовлюють зміну обсягу товарообороту, аналіз межі безпеки та фінансової стійкості підприємства. 5. Методичний інструментарій та порядок проведення аналізу товарних запасів і його інформаційне забезпечення. 6. Товарні баланси як інструмент державного контролю та регулювання пропозиції товарних ресурсів. 7. Особливості ресурсного потенціалу підприємств різних галузей економіки. 8. Методичні інструменти аналізу чисельності та фонду оплати праці підприємства. 9. Оцінка вартості основних фондів підприємства. 10. Методи обґрунтування плану поточних витрат підприємства в цілому та за окремими групами витрат. 11. Методи обґрунтування планового обсягу доходів підприємства. 12. Методика аналізу фінансового результату підприємства. 13. Оборотні активи підприємства, особливості їх формування та кругообороту в торгівлі. 14. Аналіз загального обсягу та структури капіталу; аналіз фінансової стійкості; аналіз формування та використання власного капіталу підприємства; аналіз формування та використання позикового капіталу підприємства; 15. Стратегія управління активами торговельного підприємства: сутність та вихідні передумови розробки. 	12	
--	--	----	--

	<p>16. Методи визначення потреби торговельного підприємства в окремих видах позабігових активів та шляхи підвищення ефективності їх використання.</p> <p>17. Сутність та види ризиків,</p> <p>18. Методи оцінки рівня ризиків: статистичний, експертний, економіко-математичний.</p> <p>19. Поняття банкрутства підприємства, його регулювання в Україні.</p>		
	<p>Економіка праці та соціально-трудо­ві відносини</p> <p>1. Характеристика основних категорій та понять: «економіка праці», «праця», «соціально-трудо­ві відносини», «ринок праці», «робоча сила».</p> <p>2. Населення як суб'єкт економічних та інших суспільних процесів і явищ.</p> <p>3. Фактори, що впливають на трудовий потенціал.</p> <p>4. Методи економічної оцінки ефективності інвестування в людський капітал.</p> <p>5. Напрями пошуку роботи.</p> <p>6. Принципи та основні напрями державної політики зайнятості.</p> <p>7. Види безробіття, природна норма безробіття.</p> <p>8. Натуральний і умовно-натуральний методи вимірювання продуктивності праці.</p> <p>9. Резерви зростання продуктивності праці.</p> <p>10. Особливості організації робочих місць керівників, спеціалістів, технічних виконавців.</p> <p>11. Удосконалення умов праці. Державна система охорони праці в Україні.</p> <p>12. Фотографія робочого часу, її види, зміст і її особливості призначення.</p> <p>13. Тарифна система оплати праці та її елементи. Форми і системи оплати праці. Погодинна форма оплати праці та її системи. Відрядна форма оплати праці та її системи. Акордна і колективна системи оплати праці. Оплата праці керівників, спеціалістів та службовців.</p>	8	

	<p>14. Основні принципи соціально-трудо­вих відносин: законодавчого забезпечення прав у сфері соціально-трудо­вих відносин, солідарності, патер­налізму, партнерства, субсидіарності, дискримінації, конкурентності, адресності, інтегрованості.</p> <p>15. Правові та організаційні проблеми становлення системи соціального партнерства в Україні.</p>		
	<p>Макроекономіка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дайте визначення системі національних рахунків та розкрийте причини, що зумовили необхідність її виникнення. 2. На яких принципах ґрунтується СНР-93? 3. Зробіть порівняльний аналіз системи національних рахунків та балансів народного господарства. 4. Розкрийте зміст ВВП у системі національних рахунків. 5. Визначте методи розрахунку ВВП. 6. Дайте змістовну характеристику похідних від ВВП макроекономічних показників. 7. Чим відрізняється особистий дохід від доходу кінцевого використання? 8. Яка різниця між номінальним та реальним ВВП? 9. Яка різниця між дефлятором та індексом споживчих цін. 10. Що таке чистий економічний добробут? 11. Сфери дослідження макроекономіки при розрахунку СНР? 12. Які макроекономічні показники включає СНР? 13. Назвіть різницю між ВВП і ВНП. 14. Дайте визначення категорії «додана вартість» 15. Яку роль виконує дефлятор ВВП? 	8	
	<p>Мікроекономіка</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Закони Госена. 2. Ординальна (порядкова) та кардинальна (кількісна) концепції корисності. 3. Рівняння рівноваги споживача: ординалістський та кардиналістський підходи. 	8	
	Всього годин / кредитів	90/3	

**Розділ 4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньої програми, що виносяться на кваліфікаційний
екзамен**

Програмні компетентності	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7
ЗК 1. Здатність аналізувати вплив макро- і мікрооточення на бізнес-процеси з використанням відповідних інструментів.				+		+	+
ЗК 2. Здатність до аналізу та синтезу даних із зовнішніх і внутрішніх джерел інформації.	+		+		+		
ЗК 3. Здатність правильно тлумачити і застосовувати систему чинного законодавства.					+		
ЗК 4. Здатність виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення.	+	+					
ЗК 5. Здатність до генерування нових ідей та їх втілення у практику роботи.			+				
ЗК 6. Здатність до ефективної комунікаційної взаємодії, у тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій.		+					
ЗК 7. Здатність до організації планування процесу господарювання.	+		+	+			
ЗК 8. Здатність до ініціативності, відповідальності та навичок до безпечної діяльності відповідно до майбутнього профілю роботи, галузевих норм і правил, а також необхідного рівня індивідуального та колективного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях.					+		
ФК 1. Набуття глибоких теоретичних знань з питань економічного механізму, стратегії й тактики діяльності підприємства, діагностики його конкурентного становища.						+	+
ФК 2. Здатність виконувати організаційно-управлінську та інформаційно-аналітичну роботу з врахуванням нормативно-технічних основ безпеки життєдіяльності, виконання положень нормативної документації, захисту персоналу і населення від можливих наслідків аварій.			+				

ФК 3. Здатність формувати стратегічні та тактичні плани розвитку, прогнозувати зміни показників діяльності суб'єктів господарювання.	+	+	+				
ФК 4. Здатність розраховувати економічну ефективність діяльності підприємства.	+		+				
ФК 5. Здатність визначати основні показники для здійснення економічного аналізу і використовувати їх в практичній діяльності економіста.	+				+		
ФК 6. Здатність аналізувати джерела формування та напрямки використання доходів підприємства.	+		+	+			+
ФК 7. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій.	+		+				
ФК 8. Здатність визначати умови оплати праці в системі колективно-договірного регулювання соціально-трудова відносин.	+		+	+			
ФК 9. Здатність визначати чинники, що впливають на рівень і динаміку заробітної плати.	+		+	+			
ФК 10. Здатність розробляти плани з праці (бюджет) згідно з міжнародними стандартами.	+		+	+			
ФК 11. Здатність здійснювати аналіз і контролінг доходів і витрат підприємства.	+		+	+			
ФК 12. Здатність використовувати прийоми і методи пошуку резервів підвищення ефективності господарської діяльності.	+		+	+	+	+	+
ФК 13. Здатність визначати види вартості об'єкта оцінки.	+			+			
ФК 14. Здатність проводити аналіз ринку нерухомості та факторів, що впливають на його розвиток.	+	+		+			
ФК 15. Здатність оцінювати організаційні форми реалізації інновацій.	+			+			

**Розділ 5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньої програми, що вигаситься на
кваліфікаційний екзамен**

6. Ш Програмні результати	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7
ПРН 1. Вміти практично застосувати закономірності та особливості політичного, економічного, соціального та культурного розвитку України, її відносин з іншими державами та народами.			+				
ПРН 2. Вміти застосовувати математичні методи при розв'язуванні практичних задач з використанням інформаційних технологій				+			+
ПРН 3. Розуміння та застосування технології прийняття та реалізації управлінських рішень.				+			
ПРН 4. Вміти орієнтуватися в системі джерел права України, визначити нормативно-правовий акт, нормами якого регулюватимуться правовідносини в конкретній (запропонованій) ситуації.		+				+	
ПРН 5. Розуміння теоретичних знань та практичних засад для управління асортиментом, якістю продовольчих товарів і предметів матеріально-технічного забезпечення в підприємствах торгівлі.	+		+				
ПРН 6. Вміти визначати місію і цілі підприємства у маркетинговому середовищі та використовувати сучасні методи вивчення ринку та методи впливу на прийняття рішень споживачем.	+			+			
ПРН 7. Вміти застосовувати статистичні методи в аналізі мікро- та макроекономічних показників з метою створення надійної інформаційної бази господарської діяльності.	+			+		+	+
ПРН 8. Вміти аналізувати та планувати ресурсний потенціал, обсяги та фінансово-економічні результати діяльності підприємства, поточні витрати, доходи та прибутки, зовнішні та внутрішні обмеження та ризики, напрями розвитку та реструктуризації підприємства.	+	+		+			+

ПРН 9. Вміти застосовувати методи, засоби та інструментарій проектного аналізу, визначати ризики проектної діяльності та методи їх зниження, передбачати поведінку підприємства в умовах невизначеності.	+		+	+			+
ПРН 10. Вміти аналізувати закономірності виникнення, становлення, формування та розвитку економіки, розуміння її загальних ознак та спільних рис, засвоєння її особливостей залежно від об'єктивних та суб'єктивних чинників.	+			+		+	+
ПРН 11. Вміти прогнозувати економічні показники на основі економетричних моделей.	+	+		+		+	+
ПРН 12. Вміти здійснювати та удосконалювати організацію торгівлі та комерційної діяльності, оцінювати вплив чинників зовнішнього середовища на функціонування торговельної організації.	+						
ПРН 13. Вміти виконувати техніко-економічні розрахунки, зв'язані з аналізом і обґрунтуванням раціональної поведінки мікро- та макросистем в ринкових умовах.	+					+	+
ПРН 14. Вміти визначати необхідні показники оцінки за допомогою фінансових інструментів та вирішувати завдання щодо оцінки ефективності інвестиційних проектів.	+				+		
ПРН 15. Вміти розрахувати техніко-економічні показники діяльності підприємства на плановий період, визначати вплив факторів на планові показники.	+	+	+	+	+		

Розділ 6. Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету

економіки, менеджменту та права

_____ Л.О.Сікорська

ШИФР _____

Факультет економіки, менеджменту та права

Кафедра економіки та міжнародних відносин

КОМПЛЕКСНЕ КВАЛІФІКАЦІЙНЕ

ЗАВДАННЯ № _____

для кваліфікаційного екзамену з базової освіти

студент _____ 4 курсу спеціальності 6.030504 «Економіка підприємства»

денної форми навчання

прізвище, ім'я, по-батькові

дата

підпис

Вінниця 2019

Завдання I (теоретичне)

50 тестових завдань

Завдання II (практичне)

Використовуючи фінансову звітність торговельного підприємства:

1) Оцінити фінансову стійкість торговельного підприємства коефіцієнтним методом та проаналізувати отримані результати (повна відповідь на питання оцінюється в 20 балів);

2) Визначити, які ще методи оцінки фінансової стійкості підприємства, крім коефіцієнтного Ви знаєте (повна відповідь на питання оцінюється в 20 балів);

3) Здійснити оцінку фінансової стійкості підприємства відомим Вам методом та порівняти її результати з результатами коефіцієнтного методу (повна відповідь на питання оцінюється в 20 балів).

Таблиця

Показники	Нормативне значення	1 рік	2 рік	3 рік	Відхилення	
					2 рік від 1 року	3 рік від 2 року
Коефіцієнт автономії	> 0,5					
Коефіцієнт фінансової залежності	-					
Коефіцієнт маневреності власних засобів	-					
Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	> 0,5					
Коефіцієнт фінансової стабільності	> 1					
Коефіцієнт співвідношення власного і залученого капіталу	< 1 зменшення					
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	-					

Конспект відповіді:

Розрахункова таблиця

Показники	Нормативне значення	1 рік	2 рік	3 рік	Відхилення	
					2 рік від 1 року	3 рік від 2 року
Коефіцієнт автономії	> 0,5					
Коефіцієнт фінансової залежності	-					
Коефіцієнт маневреності власних засобів	-					
Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	> 0,5					
Коефіцієнт фінансової стабільності	> 1					
Коефіцієнт співвідношення власного залученого капіталу і	< 1 зменшен ня					
Коефіцієнт концентрації позикового капіталу	-					

Конспект відповіді:

Бали _____
(цифрами, прописом)

Прізвища та підпис екзаменаторів _____ (_____)
П.І.Б.

П.І.Б.

П.І.Б.

П.І.Б.

Критерії оцінювання кваліфікаційного екзамену здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»

Кваліфікаційний екзамен складається з двох етапів:

- теоретична частина (тестові завдання, що формують основні компетенції бакалавра);
- практична частина (письмове розв'язання розрахунково-аналітичних, ситуаційних творчих завдань).

Тестові завдання містять 50 тестів. За результатами тестування здобувач вищої освіти отримує **40 балів** (1 тест – 0,8 балів). Мінімальна кількість балів за тестові завдання становить **24 бали**.

Практична частина – розв'язання розрахунково-аналітичних, ситуаційних, творчих завдань становить **60 балів**. Розподіл балів проводиться кафедрою в залежності від складності завдань. Мінімальна кількість балів за розв'язання завдань становить **36 балів**.

При формуванні загальної оцінки виходити з того, що у структурі кваліфікаційного екзамену тестові завдання – **40 балів**, практичні завдання – **60 балів**. Загальна оцінка визначається як сума балів за всі виконані завдання і становить **100 балів** за критеріями національної шкали та ECTS.

Оцінка за системою КНТЕУ	Визначення
90-100	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
82-89	Вище середнього рівня з кількома помилками
75-81	Загалом правильна робота з певною кількістю значних помилок
69-74	Непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-68	Виконання задовольняє мінімальні критерії
35-59	Потрібно попрацювати перед тим, як перекласти
1-34	Необхідна серйозна подальша робота, обов'язковий повторний курс

Рішення щодо присвоєння кваліфікації «бакалавр» екзаменаційна комісія приймає за умови отримання здобувачем вищої освіти позитивної оцінки, як за тести, так і за виконання практичних завдань.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Економіка підприємства

1. Гетьман О. О. Економіка підприємства : Навч. посібник / О. О. Гетьман, В. М. Шаповал. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
2. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 304 с.
3. Гринчуцький В. І. Економіка підприємства : навч. посібник / В. І. Гринчуцький, Е. Т. Карапетян, Б. В. Погріщук. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 304 с.
4. Давидович І. Є. Управління витратами : навч. посібник / І. Є. Давидович. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 320 с.
5. Економіка підприємства (в питаннях і відповідях) : навч. посібник / І. І. Цигилик, Я. Р. Бибик, М. Я. Ємбрик, В. Ф. Паращич. – 2-ге вид., допов., перероб. – К. : Центр навчальної літератури, 2007. – 212 с.
6. Економіка підприємства / О. І. Андрусь, Н. Я. Бойчук, М. В. Вербицька та ін. – 2-ге вид., стер. – К. : Ельга - Н КНТ, 2009. – 780 с.
7. Економіка підприємства ресторанного господарства : опорний конспект лекцій / уклад.: В. Г. Міска, С. П. Гаврилюк. – К. : КНТЕУ, 2009. – 122 с.
8. Економіка підприємства : опорний конспект лекцій / авт.: Н. М. Гуляєва, І. О. Чаюн, Г. М. Богославець, Л. Л. Стасюк, І. Ю. Бондар, С. І. Губар. – К. : КНТЕУ, 2010. – 120 с.
9. Економіка підприємства : опорний конспект лекцій. Ч. 1 / авт.: Л. О. Лігоненко, І. О. Чаюн, Г. М. Богославець, Л. Л. Стасюк, Г. В. Ситник, О. В. Корольова-Казанська. – К. : КНТЕУ, 2010. – 120 с.
10. Економіка підприємства: збірник тестів і задач : навч. посібник / А. В. Шегда, Т. Б. Харченко, Ю. А. Сагайдак, Л. О. Пашнюк. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 240 с.
11. Економіка підприємства: теорія і практикум : навч. посібник / В. І. Блонська, Т. Г. Васильців, С. С. Гринкевич та ін. ; за ред. Н. Г. Міценко, О. І. Яценко. – Львів : Магнолія 2006, 2008. – 688 с.
12. Економіка та організація виробництва : підручник / за ред. В. Г. Герасимчука, А. Е. Розенплентера. – К. : Знання, 2007. – 678 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
13. Економіка та підприємництво : Практикум. Навч. посібник / С. Я. Салига, В. О. Желябін, О. В. Бойко та ін. – К. : Професіонал, 2007. – 752 с.
14. Економіка та фінанси підприємства : опорний конспект лекцій. Ч. 1 / авт.: Л. О. Лігоненко, Г. М. Богославець, О. В. Корольова-Казанська, Г. В. Ситник, Л. Л. Стасюк, І. О. Чаюн. – К. : КНТЕУ, 2011. – 131 с.
15. Економіка та фінанси підприємства : опорний конспект лекцій. Ч. 1 / авт.: Л. О. Лігоненко, Г. М. Богославець, О. В. Корольова-Казанська, Г. В. Ситник, Л. Л. Стасюк, І. О. Чаюн. – К. : КНТЕУ, 2014. – 131 с.

16. Економіка та фінанси підприємства: методика розв'язання практичних задач: навч. посібник / Л. О. Лігоненко, І. В. Височин, О. В. Корольова-Казанська та ін. – К. : КНТЕУ, 2011. – 336 с.
17. Захарченко В. І. Економіка підприємства: практикум (збірник задач і виробничих ситуацій): навч. посібник / В. І. Захарченко, М. М. Меркулов, Л. В. Ширяєва. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 144 с.
18. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник / О. С. Іванілов. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
19. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підручник / О. С. Іванілов. – 2-ге вид. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 728 с.
20. Іванов В. Б. Потенціал підприємства: наук.- метод. посібник / В. Б. Іванов, О. М. Кохась, С. М. Хмелевський. – К. : Кондор, 2009. – 300 с.
21. Іванюта П. В. Управління ресурсами та витратами: навч. посібник / П. В. Іванюта, О. П. Лугівська; за ред. С.М. Іванюти. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 320 с.
22. Калініченко О. В. Економіка підприємства: практикум: навч. посібник / О. В. Калініченко, О. Д. Плотник. – К. : Кондор, 2012. – 600 с.
23. Ковальчук І. В. Економіка підприємства: навч. посібник / І. В. Ковальчук. – К. : Знання, 2008. – 679с. – (Вища освіта ХХІ століття).
24. Кривов'язюк І. В. Підприємство в умовах ринку: навч. посібник / І. В. Кривов'язюк. – К. : Кондор, 2009. – 840 с.
25. Маслак О. І. Економіка промислового підприємства: навч. посібник / О. І. Маслак, Л. Д. Воробйова. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 172 с.
26. Мацібора В. І. Економіка підприємства: навч. посібник / В. І. Мацібора, В. К. Збарський, Т. В. Мацібора. – К. : Каравела, 2008. – 312с.
27. Нестерчук Ю. О. Економіка підприємства: навч.-метод. посібник / Ю. О. Нестерчук, С. А. Сегеда. – Вінниця: Едельвейс і К, 2014. – 372 с.
28. Організація виробництва на підприємствах харчової промисловості: підручник / Т. Л. Мостенська, І. А. Бойко, І. М. Болотіна та ін. – кер. кол. авт. і наук. ред. д.е.н., проф. Т. Л. Мостенської. – К. : Кондор, 2012. – 492 с.
29. Петренко М. І. Економіка підприємства: навч. посібник / М. І. Петренко, А. Г. Драбовський, В. М. Петренко; під заг. ред. М.І. Петренка. – Вінниця: Консоль, 2010. – 510 с.
30. Турпак І. В. Основи економіки та організації підприємництва: навч. посібник / І. В. Турпак, В. І. Турпак, С. А. Жуков. – К. : Кондор, 2012. – 270 с.
31. Управління матеріальними ресурсами: енциклопед. слов. / О. В. Антонюк, О. В. Баєва, М. Ф. Головатий та ін.; за ред. Г. В. Щокіна, О. В. Антонюка, М. Ф. Головатого, М. О. Копнова. – К. : Персонал, 2009. – 376 с.
32. Федорова В. А. Економіка підприємств та міжнародних компаній: навч. посібник / В. А. Федорова, О. А. Соловійова. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 232 с.
33. Шлійко А. В. Економіка підприємництва на ринку товарів і послуг: навч. посібник / А. В. Шлійко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 376 с.
34. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посібник / Н. М. Яркіна. – К. : Ліра-К, 2013. – 497 с.

2. Економіка та організація біржової торгівлі

1. Бевз О.П. Економіка і організація біржової торгівлі : навч. посіб. / О.П. Бевз, М.М. Скотнікова. – Ч. I. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005.
2. Бевз О.П. Економіка і організація біржової торгівлі : навч. посіб. / О.П. Бевз, М.М. Скотнікова. - Ч. II. - К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2006.
3. Дмитрук Б.П. Організація біржової діяльності в агропромисловому комплексі: навч. посіб. / Б.П. Дмитрук. – К.: Либідь, 2001.
4. Дудяк Р.П. Організація біржової діяльності: Основи теорії і практики : навч. посіб. / Р.П. Дудяк, С.Я. Бігуль. – Львів : «Новий світ-2000»; «Магнолія +», 2003.
5. Крамаренко В.І. Біржова діяльність : навч. посіб. / В.І. Крамаренко, Б.І. Холод. – К.: ЦУЛ, 2003.
6. Кушнір Т.Б. Економіка і організація біржової торгівлі : навч. посіб. / Т.Б. Кушнір. – Харків : Консум, 2004.
7. Мазаракі А.А. Економіка торговельного підприємства : підруч. для вузів / А.А. Мазаракі ; за ред. Н.М. Ушакової. – К.: Хрещатик, 1999.
8. Солодкий М.О. Біржовий ринок / М.О. Солодкий. - К. : Джерела, 2001.
9. Сохатська О.М. Біржова справа : підручник / О.М. Сохатська. - Т. : Карт-блани, 2003.
10. Чесноков В.Л. Біржові операції : навч. посіб. / В.Л. Чесноков. - К. : ЦУЛ, 2008.

3. Планування діяльності підприємства

1. Внутрішній економічний механізм підприємства : навч. посібник / П. В. Круш, С. О. Тульчинська, Р. В. Тульчинська та ін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 206 с.
2. Живко З. Б. Контрольно-ревізійна діяльність. Конспект лекцій. Модуль 1 і 2 : навч. посібник / З. Б. Живко, В. І. Франчук, М. О. Живко. – К. : Алерта, 2008. – 444 с.
3. Організація і планування на підприємстві : Навч. посібник / Г. А. Семенов, В. К. Станчевський, М. О. Панкова та ін. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 528с.
4. Бочко О. Ю. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери : навч. посібник / О. Ю. Бочко, В. Ф. Проскура. – К. : Кондор, 2012. – 218 с.
5. Іванова В. В. Планування діяльності підприємства : Навч. посібник / В. В. Іванова. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 472с.
6. Планування діяльності підприємства : навч. посібник / [А. Ф. Бурик, О. М. Світовий, О. Г. Мачушенко, А. В. Роєнко, І. С. Кравець]. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 260 с.
7. Планування і контроль на підприємстві : навч. посібник / М. Данилюк, О. Лесюк, Р. Бойчук та ін. ; за ред. М. О. Данилюка. – Львів : Магнолія 2006, 2009. – 531 с. – (Вища освіта в Україні).

8. *Планування та контроль на підприємстві : опорний конспект лекцій / авт. О. М. Кульганік. – Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2014. – 78 с.*

9. *Планування та контроль на підприємстві : завдання до практичних занять : освіт.-кваліф. рівень "бакалавр" : галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво" : напр. підгот. 6.030504 "Економіка підприємства", 6.030508 "Фінанси і кредит" : проф. спрям. "Фінанси підприємства" / уклад.: О. В. Балахонова, О. М. Кульганік. – Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2013. – 91 с.*

10. *Планування та контроль на підприємстві : методичні рекомендації до самостійної роботи : освіт.-кваліф. рівень "бакалавр" : галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво" : напр. підгот. 6.030504 "Економіка підприємства", 6.030508 "Фінанси і кредит" : проф. спрям. "Фінанси підприємства" / уклад. О. М. Кульганік. – Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2013. – 41 с.*

11. *Планування та контроль на підприємстві. Робоча програма : освіт.-кваліф. рівень "бакалавр", галузь знань 0305 "Економіка та підприємництво", напр. підгот. 030504 "Економіка підприємства", 030508 "Фінанси", проф. спрям. "Економіка підприємництва на ринку товарів та послуг", "Фінанси підприємства" / авт.: Л. Л. Стасюк, І. О. Чаюн. – К. : КНТЕУ, 2011. – 36 с.*

12. *Планування та прогнозування в умовах ринку : Навч. посібник / В. Г. Воронкова, С. Л. Катаєва, А. М. Ткаченко та ін. ; За ред. В. Г. Воронкової. – К : Професіонал, 2006. – 608с.*

13. *Головко В. І. Фінансово-економічна діяльність підприємств: контроль, аналіз та безпека : Навч. посібник / В. І. Головко, А. В. Мінченко, В. М. Шарманська. – К : Центр навчальної літератури, 2006. – 448с.*

4. Економіка підприємства торгівлі

1. *Лігоненко Л. О. Економіка торгівлі (у рисунках, схемах та таблицях) : навч. посібник / Л. О. Лігоненко, А. М. Носуліч, Н. М. Новікова. – К. : КНТЕУ, 2014. – 228 с.*

2. *Економіка торговельного підприємства : опорний конспект лекцій. Ч. 1 / авт.: Н. М. Ушакова, Л. О. Лігоненко, О. О. Ситник, С. І. Губар. – К. : КНТЕУ, 2012. – 172 с.*

3. *Економіка торговельного підприємства : методичні рекомендації до самостійної роботи : освіт.-кваліф. рівень "бакалавр" : галузь знань 0305 "Економіка і підприємництво", 0306 "Менедж. і адміністрування" : напр. підгот. 6.030504 "Економіка підприємства", 6.030601 "Менеджмент" : проф. спрям. "Менедж. організацій торгівлі", "Менедж. ЗЕД" / уклад.: С. Д. Супрун, О. М. Кульганік. – Вінниця : Центр підготовки наукових та навчально-методичних видань ВТЕІ КНТЕУ, 2013. – 80 с.*

4. *Гринів Б. В. Економічний аналіз торговельної діяльності : навч. посібник / Б. В. Гринів. – 2-ге вид., перероб. та допов. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 392 с.*

5. Економіка праці та соціально-трудова відносини

1. Економіка праці і соціально-трудова відносини : навч. посібник / [М. Г. Акулов, А. В. Драбаніч, Т. В. Євась, О. А. Жукова, О. М. Помірча, І. І. Цаль, Л. В. Юрчишена]. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 328 с.
2. Акіліна О. В. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навч. посібник / О. В. Акіліна, Л. М. Ільч. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К. : Алерта, 2012. – 820 с.
3. Економіка праці та соціально-трудова відносини : навч. посібник / Л. Л. Кустова, І. Ю. Кучумова, Л. А. Нападовська, І. В. Шостак. – К. : КНТЕУ, 2012. – 328 с.
4. Економіка праці та соціально-трудова відносини : практикум / авт.: Л. Л. Кустова, Т. В. Харчук, І. В. Шостак. – К. : КНТЕУ, 2013. – 43 с.
5. Червінська Л. П. Практикум з економіки праці: задачі, тести, виробничі ситуації : навч.-метод. посібник / Л. П. Червінська, Т. М. Червінська. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 172 с.
6. Чернявська О. В. Ринок праці : навч. посібник / О. В. Чернявська. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 522 с.

6. Макроекономіка

1. Базилевич В. Д. Макроекономіка : Навч. посібник / В. Д. Базилевич, Л. О. Баластрик. – 2-ге вид., допов. – К. : Атіка, 2007. – 368с.
2. Базилінська О. Я. Макроекономіка : навч. посібник / О. Я. Базилінська. – 2-г вид., випр. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 442 с.
3. Батура О. В. Макроекономіка : навч. посібник / О. В. Батура, О. Ф. Івашина, Л. Ф. Новікова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 236с.
4. Гронтковська Г. Е. Макроекономіка : навч. посібник / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 672 с.
5. Гронтковська Г. Е. Макроекономіка. Практикум : навч. посібник / Г. Е. Гронтковська, А. Ф. Косік. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 400 с.
6. Калініченко О. В. Макроекономіка. Практикум : навч. посібник / О. В. Калініченко, О. Д. Плотник. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 656 с.
7. Кулішов В. В. Макроекономіка: основи теорії і практикум : навч. посібник / В. В. Кулішов. – 2-ге вид., випр. – Львів : Магнолія плюс, 2007. – 256с.
8. Лагутін В. Д. Макроекономіка : навч. посібник / В. Д. Лагутін, Л. І. Пронкіна. – К. : КНТЕУ, 2012. – 268 с.
9. Макроекономіка : опорний конспект лекцій / авт.: В. Д. Лагутін, І. П. Соколовська, Ю. М. Уманців. – К. : КНТЕУ, 2013. – 103 с.
10. Макроекономіка : опорний конспект лекцій / уклад.: В.Д. Лагутін, І.П. Соколов, Ю.М. Уманців, Ю.І.Зігліна. – К. : КНТЕУ, 2007. – 102с.
11. Макроекономіка : опорний конспект лекцій / уклад.: В.Д. Лагутін, І.П. Соколовська, Ю.М. Уманців, Ю.І.Зігліна, Н.Л. Новікова. – К. : КНТЕУ, 2008. – 107с.

7. Мікроекономіка

1. Зянько В.В. *Основи мікроекономіки: навч. посіб. для студ. вузів / В.В. Зянько. – Вид. 2-е, переробл. і доп. – К.: Слово, 2009. – 344 с.*
2. Косік А.Ф. *Мікроекономіка : навч. посіб. / А.Ф. Косік, Г.Е. Гронтковська. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 438 с.*
3. *Мікроекономіка і макроекономіка : підруч. для студентів екон. спец. закл. освіти. У 2-х ч. / С.М. Будаговська, О.І. Кілієвич, І.О. Луніна, ін.; За ред. Будаговської С.М. – 3-тє вид. – К. : Основи, 2003. – 517 с.*
4. *Мікроекономіка : навч. посіб. / В.І. Мельникова, В.Г. Яременко, О.П. Мельникова, В.О. Корнівська. – К.: Професіонал, 2005. – 400 с.*
5. *Мікроекономіка : підруч. / В.Д. Базилевич, К.С. Базилевич, А.І. Ігнатюк, С.В. Слухай; За ред. В.Д. Базилевич. – К. : Знання, 2007. – 677 с.*
6. *Мікроекономіка : підруч. для студ. вузів ; за заг. ред.: П.Ю. Буряка, О.Г. Гупала. – К. : Хай-Тек Прес, 2012. – 560 с.*
7. *Наливайко А.П. Мікроекономіка : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни / А.П. Наливайко, Н.В. Задорожна; За ред. Наливайко А.П. – К. : КНЕУ, 1999. – 208 с.*
8. *Павленко І.М. Мікроекономіка : навч. посіб. / І.М. Павленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 288 с.*
9. *Поплавська Ж.В. Мікроекономіка. Теорія і практика управлінської економіки : навч. посіб. для студ. вузів / Ж.В. Поплавська, О.Й. Криса. – 2-е вид., переробл. і доп. – К. : Алерта, 2012. – 272 с.*